

ततःअसूयादित्यागात् परमकंपरमानंदात्सकं ब्रह्म प्राप्यतइतिशेषः गतिःप्राप्यं आत्मेति श्वेतरक्तपीतकृष्णारूपाणिक्रमेणकृतादिषुभवंतीतिकृतेनारायणःशुद्धइत्युक्तं ॥ १७ ॥ कृतलक्षणाःकृतानिस्वतःसिद्धा
निलक्षणांनिशमोदमस्तपइत्यादींनियेषांते ॥ १८ ॥ समंब्रह्मतदेवआश्रयादिर्यस्यतत्तथा ब्रह्मैवफलप्राप्तयेश्वरेत् तत्प्राप्त्यर्थएवआचरोयस्य तस्यैवचज्ञानंकेवलंनिरुपाधिविषयं ब्रह्मैवकर्माणिगत्यागत्यादी
नियेषांते अहमग्निरहंहुतमित्यादिवचनात् ॥ १९ ॥ एकोदेवःप्रत्यगात्मातैववसदायुक्तायोगवतः एकोमंत्रःप्रणवः एकोविधिर्वेदांतश्रवणादिः एकाक्रियाध्यानादि एकएवतत्त्वप्रतिपादकोवेदोद्येषां सर्वेपिज्ञान
निष्ठाएववनतुकेवलकर्मठाव्यसनिनोवा ॥ २० ॥ कालोदर्शादिःतद्युक्तेनकर्मणा कामफलेनइच्छितफलेनरूपादिनास्वर्गादिनावासंयोगस्तदभावात् ॥ २१ ॥ आत्मनिब्रह्मणियोगेक्यतेनसमायुक्तोऽयंधर्मोयोगा

ततःपरमकंब्रह्मसागतियोगिनांपरा ॥ आत्माचसर्वभूतानांशुक्लोनारायणस्तदा ॥ १७ ॥ ब्राह्मणाःक्षत्रियावैश्याःशूद्राश्चकृतलक्षणाः ॥ कृत्युगेसमभवन्स्व
कर्मनिरताःप्रजाः ॥ १८ ॥ समाश्रयंसमाचारंसमज्ञानंचकेवलं ॥ तदाहिसमकर्मणोवर्णाधर्मानवानुवन् ॥ १९ ॥ एकदेवसदायुक्ताएकमंत्रविधिक्रियाः ॥
पृथग्धर्मास्त्वेकवेदाधर्ममेकमनुव्रताः ॥ २० ॥ चातुराश्रम्ययुक्तेनकर्मणाकालयोगिना ॥ अकामफलसंयोगात्प्राप्तुवंपरंगतिं ॥ २१ ॥ आत्मयोगसमायु
क्तोधर्मोयंकृतलक्षणः ॥ कृत्युगेचतुष्पादश्चातुर्वर्ण्यस्यशाश्वतः ॥ २२ ॥ एतत्कृत्युगंनामत्रैगुण्यपरिवर्जितं ॥ त्रेतामपिनिबोधत्वंयस्मिन्सत्रंप्रवर्तते ॥ २३ ॥
पादेनद्रुसतेधर्मो रक्तांयातिचाच्युतः ॥ सत्यप्रवृत्ताश्चनराःक्रियाधर्मपरायणाः ॥ २४ ॥ ततोयज्ञाःप्रवर्ततेधर्माश्चविविधाःक्रियाः ॥ त्रेतायांभावसंकल्पाः
क्रियादानफलोपगाः ॥ २५ ॥ प्रचलंतिनवैधर्मात्तपोदानपरायणाः ॥ स्वधर्मस्थाःक्रियावंतो नरास्त्रेतायुगेऽभवन् ॥ २६ ॥ द्वापरेचयुगेधर्मोद्विभागोनःप्रव
र्तते ॥ विष्णुर्वैपीतयातिचतुर्थीवेदएवच ॥ २७ ॥ ततोऽन्येचचतुर्वेदास्त्रिवेदाश्चतथापरे ॥ द्विवेदाश्चैकवेदाश्चाप्यनृचश्चतथापरे ॥ २८ ॥ एवंशास्त्रेषुभिन्नेषुब
हुधानीयतेक्रिया ॥ तपोदानप्रवृत्ताचराजसीभवतिप्रजा ॥ २९ ॥

ख्यःकृतलक्षणःकृत्युगसूचकः यदैवयत्रैवबुंसिर्इदधर्मोवर्धतेतदैवकृत्युगमित्यर्थः चतुष्पादःअविकलः ॥ २२ ॥ त्रैगुण्यंप्रवृत्तिप्रकाशमोहात्मकरजःसत्त्वतमसांसमाहारस्तेनवर्जितं सत्रयज्ञक्रिया रजो
भिश्चत्वात् ॥ २३ ॥ सत्येनैवप्रवृत्ताः ॥ २४ ॥ भावसंकल्पाःभावोभावनाक्रियाअहमनेनकर्मणाइदंफलंअनेनप्रकरणकरिष्यामीत्येवंरूपातद्विषयएवसंकल्पोद्येषां अतएवक्रियादिभिःफलोपगाःफलमु
जोनतुकृतवत्संकल्पसिद्धाः ॥ २५ ॥ २६ ॥ द्विभागोनःपादद्वयहीनः चतुर्थीवेदःकृतः कृत्स्नस्यैकेनधारयितुमशक्यत्वात् ॥ २७ ॥ अनृचःऋक्षात्रेणापिहीनाअतिमांयात् यद्वाचतुर्वेदाइतिवेदत्रयात्कंक
र्मज्योतिष्टोमादिकंअथर्वणोपनिषदुक्तं ध्यानंचसहैवानुतिष्ठतीतिकर्मोपास्तिमुच्चयउक्तः त्रिवेदाइतिकेवलकर्मठाः द्विवेदाइतिस्वशास्त्रोक्तंसंध्यावंदनादिकर्मध्यानंचानुतिष्ठति एकवेदाध्यानैकनिष्ठाः अ
नृचःकृतकल्पाः विपर्यस्तोनिदिध्यासेत्किंध्यानमविपर्ययेइत्युक्तेध्यानादिपिविरक्ताः ॥ २८ ॥ २९ ॥